

**Pytanie wymagające odpowiedzi pisemnej E-003282/2012
do Komisji**

art. 117 Regulaminu PE

Dominique Vlasto (PPE), Gaston Franco (PPE), Jean-Pierre Audy (PPE), Jan Březina (PPE), Pilar del Castillo Vera (PPE), Françoise Grossetête (PPE), Jolanta Emilia Hibner (PPE), Herbert Reul (PPE), Michel Dantin (PPE), Christian Ehler (PPE), Jean Roatta (PPE), Marian-Jean Marinescu (PPE), Damien Abad (PPE), Vladimir Urutchev (PPE), Romana Jordan (PPE) oraz Amalia Sartori (PPE)

Przedmiot: Finansowanie ITER w latach 2014-2020

Mimo że UE była dotychczas silnie zaangażowana w projekt ITER – wyznaczyła bowiem lokalizację obiektu na swoim terytorium i sfinansowała dwa lata temu jego konstrukcję – Komisja proponuje obecnie rezygnację z wykorzystania wieloletnich ram finansowych do finansowania przedmiotowego programu badawczego po 2014 r. (COM(2011)0931).

Komisja uzasadniała tę decyzję obawami o zwiększenie budżetu ITER oraz o skutki dla innych pozycji w budżecie uwzględnionych w wieloletnich ramach finansowych.

Niemniej jednak dzięki Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji dokonano w ostatnich miesiącach znacznych starań na rzecz usprawnienia zarządzania projektem i minimalizacji jego kosztów. W lipcu 2010 r. Rada zaproponowała ścisłe ograniczenie maksymalnego poziomu wydatków w fazie budowy ITER (2007–2010) do 6,6 mld euro, a Komisja przyznała 20 lipca 2010 r., że „na tej podstawie można zagwarantować długoterminowe finansowanie ITER”.

W związku z tym wniosek Komisji jest dużym zaskoczeniem dla przedstawicieli międzynarodowych partnerów ITER i europejskich środowisk zajmujących się syntezą jądrową, którzy znacznie przyczynili się do sukcesu projektu; stanowisko Komisji we wniosku jest dla nich niezrozumiałe. Ponadto po zatwierdzeniu przedmiotowego wniosku Parlament Europejski (władza budżetowa) straci kontrolę nad finansowaniem przedmiotowego projektu.

Co za tym idzie, rodzi się kilka pytań w związku z dodatkowym programem zaproponowanym przez Komisję:

1. Skoro instytucje europejskie dostrzegły istotne usprawnienia w projekcie, dlaczego Komisja wycofuje się nagle z finansowania europejskiego wkładu w ITER z budżetu UE?
2. Czy Komisja jest przekonana, że proponowany program dodatkowy, który nie był nigdy wykorzystywany do celu innego niż funkcjonowanie reaktora wysokostrumieniowego w Petten (budżet w wysokości 36 milionów euro z udziałem tylko trzech państw członkowskich), jest odpowiedni dla takiego projektu jak ITER (2,5 miliarda euro do rozdysponowania w latach 2014–2018 z udziałem 27 krajów)? Czy Komisja, która zakwestionowała ten instrument trzy lata temu, uważa, że takie ramy prawne mogą być gwarancją sukcesu ITER?
3. Czy Komisja zdaje sobie sprawę z tego, że w wyniku zastosowania tego instrumentu Parlament Europejski straci kontrolę nad finansowaniem jednego z największych europejskich i światowych projektów naukowych?